

ΦΑΓΗΤΟ ΑΙΘΙΟ

DOWN TOWN

Κυρ, 09 Ιούνιος 2013, p.44

Αποδεκτικότητα: 09/06/2013

ΕΝΑ ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ, ΔΩΡΕΑΝ, ΣΕ ΟΠΟΙΟΝ ΤΟ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΓΡΗΓΟΡΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ. ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «FOOD FROM THE HEART» ΤΟΥ ΣΕΡ ΣΤΕΛΙΟΥ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΜΙΛΑΕΙ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΣ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟ DOWN TOWN: «ΤΗΝ ΝΥΧΤΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΣΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ ΣΤΙΣ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΑΡΧΙΣΑ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ ΤΡΟΠΟΥΣ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΩ ΦΑΓΗΤΟ. ΤΟ ΟΤΙ ΚΑΠΟΙΟΙ ΘΑ ΕΦΤΑΝΑΝ ΝΑ ΠΕΙΝΑΣΟΥΝ ΜΕΤΑ ΑΠ' ΑΥΤΟ, ΤΟ ΘΕΩΡΗΣΑ ΔΕΔΟΜΕΝΟ».

*Απο την Τωνία Σταυρινού
Φωτογραφίες: Στέλιος Καλλινίκου
και προσωπικό αρχείο Στελίου Χατζιωάννου*

ΣΤΕΛΙΟΣ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΡΔΙΑΣ

DOWN TOWN

Κυρ, 09 Ιούνιος 2013, p.45

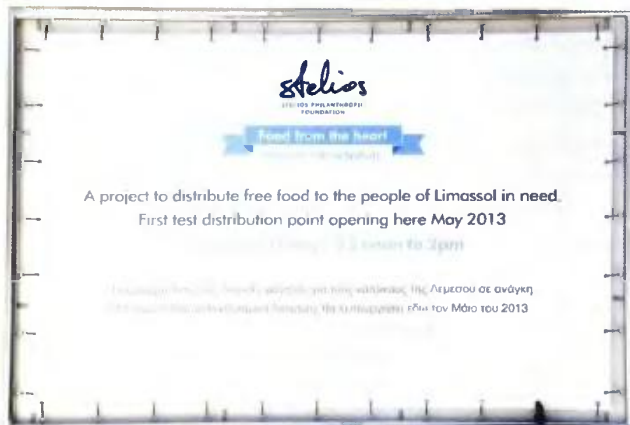
Αποδεκτικότητα: 09/06/2013

E

Είναι 12 το μεσημέρι. Η μεγάλη μαύρη καγκελόπορτα ανοίγει και η πινακίδα γυρίζει στην πλευρά «Ανοικτό». Ένας νεαρός με ποδηλάτο είναι ο πρώτος που μπαίνει. Περνάει την κάρτα του στον υπολογιστή και φεύγει κρατώντας στο ένα χέρι το σάντουιτς και στο άλλο το τιμόνι του ποδηλάτου. Μόλις ξαναβγαίνει στο δρόμο το ανοίγει

κι αρχίζει να τρώει... Δυο κορίτσια με στολές του δημοτικού μπαίνουν με γελάκια κουνώντας τα χέρια τους που κρατιούνται σφιχτά. Δίνουν έξι κάρτες στην υπεύθυνη πίσω από τον πάγκο και ζητάνε ισάριθμα σάντουιτς. Ένα για κάθε μέλος της οικογένειας. Το μεσημεριανό τους... Η πόρτα παραμένει ανοικτή για δύο ώρες κάθε μέρα από Δευτέρα έως Παρασκευή. Δεκάδες άνθρωποι μπαίνουν. Βιαστικοί, ευγενικοί, αμήχανοι, ομιλητικοί ή απόλυτα σιωπηλοί. Άλλοι σπεύδουν να δώσουν εξηγήσεις στην κοπέλα πίσω απ' τον πάγκο. «Ψάχνω δουλειά». «Μου έκοψαν το επίδομα». «Είμαστε πολλά στόματα». Άλλοι δεν βγάζουν ούτε ήχο από το στόμα τους, αποφεύγουν την οπτική επαφή, βιάζονται να φύγουν. Μαμάδες με παιδιά σε καρότσια, γιαγιάδες, νεαρά αγόρια, μεσήλικες. Μέσα σε δυο ώρες, εκεί μπροστά μας, διανέμονται κάπου 300 σάντουιτς. «Κατέληξα στην παροχή του σνακ γιατί δεν ήθελα να κάθονται οι άνθρωποι σε μια τραπέζα και να τους προσφέρουμε γεύμα στο πιάτο», μου λέει ο Σερ Στέλιος Χατζικωάννου, δημιουργός του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Stelios και εμπνευστής της ιδέας «Φαγητό από Καρδιάς», που τέθηκε σ' εφαρμογή πριν από ένα μήνα περίπου στη Λεμεσό. «Όπως είναι σήμερα η διαδικασία -μπαίνεις, περνάς την κάρτα σου, παίρνεις το σάντουιτς και φεύγεις- δεν διαρκεί πάνω από ένα λεπτό. Το βρίσκω πολύ πιο ανθρώπινο από το να αναγκάζεις τον άλλο να κάτσει μαζί με άλλους ανθρώπους σε μια τραπέζα για να φάει. Η ιδέα του γρήγορου σνακ που το παίρνεις και φεύγεις θεωρούμε ότι σε κάνει να αισθάνεσαι πιο άνετα». Πολύ κοντά

στο Ίδρυμα, μου λέει, βρίσκεται το πατρικό σπίτι της μητέρας του. Εδώ περνούσε τα καλοκαίρια του ως παιδί... «Στην οδό Ναυαρίνου, ζούσε η γιαγιά μου, από την πλευρά της μητέρας μου, η Κλειώ Μισορλή. Έχω τις πιο όμορφες παιδικές αναμνήσεις από τη γιαγιά Κλειώ, την αυλή της, αλλά και τη γειτονιά. Εκεί γύρω έπαιζα μικρός τα καλοκαίρια όταν ερχόμουν διακοπές με τους γονείς μου. Έχω αμέτρητες αναμνήσεις σ' αυτούς τους δρόμους. Κατά κάποιον τρόπο αυτό το project γίνεται στη μνήμη της γιαγιάς μου. Απεβίωσε πριν από μερικές βδομάδες σε ηλικία 102 ετών. Εκείνα τα χρόνια η περιοχή ήταν μια από τις ωραιότερες της Λεμεσού, με όμορφα σπίτια και αυλές, ωραίο κόσμο. Και σήμερα βλέπεις εδώ στις ίδιες γειτονιές τόσους ανθρώπους να έχουν πέσει σε τόσο μεγάλη δυσχέρεια... Είναι μια εικόνα ενδεικτική μάλλον για το πού ήταν και πού βρίσκεται σήμερα η Κύπρος».

FRANCHISE ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΣ

Το πρόγραμμα «Φαγητό από Καρδιάς» ψάχνει για ενδιαφερόμενους που μπορούν να αναλάβουν στο χώρο της κουζίνας τους να ετοιμάζουν και να διανέμουν τα σνακ του προγράμματος λαμβάνοντας μάλιστα μισθό αναλόγως της ποσότητας. Το Ίδρυμα θα καλύψει το κόστος των πρώτων υλών (ψωμί, χαλλούμι, βούτυρο, ντομάτες, αγγουράκια κ.λπ) αλλά και τον εξοπλισμό (τραπέζια, μαχαίρια, ψυγεία κ.λπ) για όσο διαρκεί το πρόγραμμα και επιπλέον θα πληρώνει 30 σεντ για κάθε σνακ που ετοιμάζεται και διανέμεται. Αν το σπίτι ή το κατάστημα σου βρίσκεται κοντά σε κεντρικό δρόμο, σε οποιονδήποτε πόλη και ενδιαφέρεσαι να φτιάχνεις και να διανέμεις τα σνακ μπορείς να επικοινωνήσεις με τον Μάριο Μισορλή στο τηλ. 25365118 ή στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Marios.Missirlis@stelios.com.

ΜΕ ΑΝΑΜΕΙΚΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Στην αρχή σου προκαλεί έκπληξη. Να βλέπεις τόσους ανθρώπους να μπαίνουν στη διαδικασία να αναζητήσουν δωρεάν φαγητό. Οι περισσότεροι είναι πάνω κάτω σαν τους δικούς σου γείτονες και φίλους. Κανονικοί άνθρωποι που έπεσαν θύματα μιας πολύ άσχημης συγκυρίας. Ένα απάνθρωπο ▶

«κούρεμα», μια απόλυση, η διάλυση μιας μικρής επιχείρησης, περικοπές στα επιδόματα, μηδενικές επιλογές. «Τα συναισθήματα που σου προκαλεί είναι ανάμεικτα. Γλυκόπικρα. Από τη μια αισθάνεσαι την ικανοποίηση και τη χαρά ότι βοηθάς ανθρώπους να εξασφαλίσουν το γεύμα τους κι απ' την άλλη τρομάζεις διαπιστώνοντας το μέγεθος της ανάγκης. Σου ανεβαίνει ένας κόμπος στο λαιμό». Εδώ μπορεί να καταφύγει ο καθένας, συμπληρώνοντας μια αίτηση με όνομα, τηλέφωνο και ημερομηνία γέννησης (για σκοπούς καταμέτρησης και μόνο) χωρίς να χρειάζεται να δώσει εξηγήσεις. «Ξεκίνησα να το σκέφτομαι τη στιγμή που διάβασα στο ίντερνετ για το "κούρεμα". Μέχρι τώρα η βοήθεια μου προς την Κύπρο γινόταν μέσα από τα δικαιοδικά βραβεία για νεαρούς επιχειρηματίες. Είναι μεν σημαντικό να βοηθάς πέντε-δέκα νέους ανθρώπους να αναπτύξουν τις ιδέες τους, αλλά όταν βλέπεις ότι πλέον τίθεται θέμα επιβίωσης για ένα ευρύτερο κοινό, πρέπει να κάνεις κάτι άμεσα. Πάντα πίστευα ότι ανταμείβοντας τους "καλύτερους" σε έναν τομέα μπορούν να προχωρήσουν βοηθώντας και εκείνοι με τη σειρά τους άλλους μέσα στην κοινωνία τους. Τώρα όμως είναι ώρα να πάμε κατευθείαν στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη». Διάβασε την είδηση για το «κούρεμα» στις κυπριακές τράπεζες από το διαδίκτυο καθώς ταξίδευε. «Μου φάνηκε απίστευτο, όπως υποθέτω σε όλους. Δεν ήμουν αίσιγυρος ότι είχα καταλάβει σωστά, οπότε τηλεφώνησα σε ένα συνεργάτη μου στην Κύπρο και τον ρώτησα: "πραγματικά σας πήραν τα λεφτά και σας πάγωσαν τους λογαριασμούς;". Μου λέει, ναι αυτό ακριβώς έγινε και ούτε κι εμείς το πιστεύουμε!». Άρχισε να ψάχνει πώς λειτουργούν τα εμποτιστικά προγράμματα σε διάφορες χώρες. «Στη Βρετανία και σε άλλες χώρες τις Ευρώπης λειτουργούν τα Food Banks, οι επονομαζόμενες τράπεζες φαγητού. Στις ΗΠΑ υπάρχει το πρόγραμμα Soup Kitchen στο οποίο προσφέρεται σούπα το χειμώνα. Στη Γαλλία υπάρχει το «Εστιατόριο της Καρδιάς». Συγκρίνοντας τον τρόπο που λειτουργούν, κατέληξα σε ένα μοντέλο που θεώρησα ότι θα μπορούσε να προσαρμοστεί στα δεδομένα της κυπριακής κοινωνίας».

ΔΥΣΚΟΛΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

«Μου έκανε εντύπωση πώς μια χώρα μπόρεσε να λειτουργήσει χωρίς τραπεζικό σύστημα για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα και πώς συνεχίζει να λειτουργεί με τόσους περιορισμούς», μου λέει.

Info

Το πρόγραμμα «Φάγητό από Καρδιάς» προσφέρεται στο Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «Στέλιος» στην οδό Αργυρού Δρουσιώτη 8 στη Λεμεσό (τηλ. 25365118) μεταξύ 12:00 μμ και 2:00 μμ από Δευτέρα ως Παρασκευή.

Παρόλο που δεν έχει ιδιαίτερες επιχειρηματικές σχέσεις με την Κύπρο, ήταν δύσκολο να μη δει κάποιος τα σημάδια. «Εβλεπα όπως και πολλοί άλλοι βεβαίως, ότι οι δυο μεγάλες τράπεζες είχαν επεκταθεί πάρα πολύ, είχαν γιγαντωθεί θα έλεγα για το μέγεθος την Κύπρο. Δεν περίμενα, βέβαια, να γίνει κάτι τέτοιο. Πίστευα ότι η Ελλάδα ήταν σε χειρότερη κατάσταση από την Κύπρο. Αλλά αποδείχθηκε ότι η Κύπρος είχε πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα. Αν το δεις αναλογικά με τον πληθυσμό της, θα διαπιστώσεις ότι ο τραπεζικός τομέας είχε πολύ μεγαλύτερη επιρροή στον οικονομικό τομέα του τόπου από ό,τι στην Ελλάδα. Είχε δυσανάλογα μεγάλη επιρροή. Γι' αυτό και το πρόβλημα είναι πολύ μεγαλύτερης έκτασης. Η Κύπρος αποδείχθηκε ότι είχε πολύ μεγαλύτερη εξάρτηση από το τραπεζικό της σύστημα. Και γι' αυτό προβλέπω ότι θα προκύψει ακόμη μεγαλύτερο κοινωνικό πρόβλημα». Πέρα από το πλήγμα στην οικονομία και στις άμεσες καθημερινές ανάγκες των ανθρώπων, έχει χτυπηθεί σκληρά και η εμπιστοσύνη μας σε ένα σύστημα και ένα μοντέλο ζωής, λέει. «Δεν θέλω να πολιτικοποιήσω τη συζήτηση, αλλά θεωρώ απαραίτητο το γεγονός ότι επιβλήθηκε ένα μέτρο με το οποίο τιμωρείται ο απλός, ευσυνειδητός, εργαζόμενος πολίτης. Ήρθαν δηλαδή να τιμωρήσουν τον άνθρωπο που αποταμίευε από τα δεδουλευμένα του, ανατρέποντας το μοντέλο που θεωρούσαμε πρότυπο ως τώρα. Αυτό που μας μάθαιναν από μικρά παιδιά, να ζούμε συνετά και να βάζουμε κάτι στην άκρη. Το πρότυπο του ανθρώπου που μας έμαθαν ότι επιβραβεύεται ήρθαν να το τιμωρήσουν. Αν δηλαδή κάποιος σπαταλούσε όλα του τα χρήματα τη νύχτα πριν από το κούρεμα θα βρισκόταν στον ίδιο παρονομαστή μ' αυτούς που έζησε μια ζωή χωρίς σπατάλες για να αποταμιεύσει. Πώς να μην αισθάνεσαι προδομένος κι εξαπατημένος μετά απ' αυτό;». Σήμερα μελετάει τρόπους για επενδύσεις στην Κύπρο, αλλά όχι πολύ μεγάλης κλίμακας. «Ίσως προχωρήσω στην αγορά κάποιων γραφειακών συγκροτημάτων ή ξενοδοχείων. Δεν έχω κάτι συγκεκριμένο ακόμη, το εξετάζω». Κατά τα άλλα αυτό που προέχει, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι να επεκταθεί το σχέδιο οίτισης. «Είμαι πάντα υπέρ των μακροπρόθεσμων προγραμμάτων για στήριξη μιας χώρας, μιας οικονομίας. Όμως με τα σημερινά δεδομένα δεν έχουμε την πολυτέλεια να κοιτάμε μόνο μακριά. Είναι ανάγκη να κοιτάξουμε άμεσα τον διπλανό μας. Και ξέρω ότι οι Κύπριοι ήδη το κάνουν αυτό, ήδη έχει ξυπνήσει ένα τεράστιο κύμα αλληλεγγύης. Κι είναι ίσως το μόνο καλό που βγήκε από αυτή τη δοκιμασία».

